

ANY XXXI.—BATALLADA 1614

NÚMERO EXTRAORDINARI

21 DE ABRIL DE 1900
(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d'Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. 20, botiga,
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger. 2'50.

INAUGURACIÓ DE LA EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE PARÍS (per M. MOLINÉ.)

Han respost à la invitació de la República, tots els pobles de la terra: la República es la pau.

ENTRE DOS SOCIALISMES

A hi ha qui ha respost á las aspiracions de la titulada *Unión nacional* encaminadas á inaugurar á Espanya una nova política económica que acabi ab totes las corruptelas.

Ja hi ha—repetim—qui ha respost á las aspiracions dels contribuents de las Càmaras de Comers y de las Lligras de productors que militan á las ordres de 'n Paraíso y en Costa. La resposta es categòrica y tanca de cop: està sintetizada en aquella frase llatina que diu: «*Nulla est redemptio*», y que traduïda al llenguatge vulgar vol dir:—Ja heu fet á tots: ni menos os escuchan, no hi ha remey per vosaltres.

Perque no sé si ho saben.

Cedint á indicacions molt elevadas, ara que les Corts no funcionan y ha cessat la pugna dels appetits y la brega de las rivalitats personals, s'están efectuant traballs actius pera acabar de qualsevol manera ab las dissidencies que minan als partits monárquichs.

Si, senyors: s'están fent traballs actius perque 'l Duch de Tetuan ab els seus caballers del Sant Sepulcre y en Romero Robledo ab els húsars veterans que li quedan, s'aproximin y's refundeixin ab l' home de la daga. De la mateixa manera s'procura que s'ajuntin de nou ab en Sagasta, en Gamazo, en Canejas y tots els demés que per un motiu ó altre se'n havien separat y's mostravan dispostos á fer ranxo apart.

Mentre el país en massa voldria, no la disgració, sino l'aniquilament de las viciosas oligarquias que l'han tirat per portas, no fàlta qui traballa en sentit totalment oposat, com si en el joch de la política no tingüés ni pogués tenir mes que aquests dos jochs de cartas brutas y rebregadas.

Per unir y cohesionar á uns polítichs podrits, incapassos de donar un pas sense desllorigarse y cuure fets á trossos, s'emplea l'aglutinant del poder, la gelatina formada ab la suor dels pobres contribuents, l'ayqua-cuyt obtingut ab el nervi de las ideas mes santas convertidas en rossas asquerosas.

Quan fora qüestió de dirlos:—Aneuvose'n en hora mala que no serviu per altra cosa que per fer la desgracia de la patria, se 'ls obra 'ls brassos y se 'ls dona á entendre que fora d'ells no hi ha res mes á Espanya.

Junts han votat l'últim pressupost, ó com si diguéssem el gran menú de l'orgia; junts se 'ls crida á disfrutarlo, á consumirlo, á las barbas del país pacient que paga tot el gasto.

Comprenden lo que aixó vol dir els elements que forman la titulada *Unión constitucional*?

Ara veurán quin pago troba la seva delicadesa en excloure sistemàticament de la seva bandera tots aquells punts relacionats ab la forma de govern. En va desitjan passar per monárquichs y que per tals se 'ls tingui: á la casa gran els tancan las portas de la esperansa. Ni acostars'hí se 'ls permet de una hora lluny. Cas que ho intentessin trobarian segat el pas per la doble fila que forman las dos oligarquias imperants, mes desesperadas que may en la defensa del arrós.

Y al costat d'ellas no deixarián de véurehi á la forsa pública en actitud amenassadora. ¡Ay del que s'atrevis á avansar! La boca fumejant dels mausers eridaria ab la veu espetegant de las descargas:—Enrera las mitjas canas!... Ala, á la botiga, á traballar y á satisfier els tributs que se us exigeixin.

Si no veuen una cosa tan clara, serà degut á trobarse privats del dò de la visió, y jay dels cegos que s'aventurin pel camí de la política, no 'n tindrán pocas d'ensopegadas, no 'n donarán pocas de cayudas!

Precisa, donchs, que obrin els ulls: es necessari que 's desvetlin, y que medeixin el verdader estat del problema nacional, encare que aixó costi mes que medir unes quantas varas de tela.

Se n'han de convéncer: la tan suspirada regeneració d'Espanya s'ha de fer de soca á arrel ó s'ha de deixar corre per no pensarhi mai mes: ha de abarcar desde las capas socials mes fondas, fins á las regions que s'tenen per mes elevadas; y s'ha de labrar sense temor, ab resolució serena y ab aquella energia que infundeix la defensa de las bonas causas.

Si la titulada *Unión nacional* desde bon principi hagués declarat guerra á mort á las oligarquias desatentadas monopolisadoras del govern de la nació, sense reparar en res, ni en lo reducte darrera del qual s'amparan ab l'excusa de defensarlo: si hagués sapigut concordar las sevas aspiracions económicas ab las aspiracions políticas del país; si hagués declarat, com es cert, que únicamente las solucions republicanas poden reformar radicalment l'actual manera de ser de la nació espanyola tal com va succehir á Fran-

sa després de la guerra franch-prussiana, ja faria temps que la titulada *Unión nacional* cantaría victoria.

Pero se n' anat ab reparos, ab distingos, ab vacilacions, ab duptes: ha tractat de fer campanyas sens procurar-se un terreno ben sólit ahont apoyar els peus, y avuy se troba casi en ridícul, entre l' poble que no segueix perque no sab ahont va, y 'ls polítichs de la restauració que á cara descuberta's riuen de sos estérils esforços.

No se m' oculta que 'ls que tenen alguna cosa per peedre senten instintivament una por cerval per determinadas solucions.

Pel cap mes baix se figurau que si contribuissin á desencadenar la fiera de la revolució, aquesta comensaria per devorarlos á n'ells en primer terme. Ab la revolució creuhen que no tindrian segurs els seus interessos, ni las sevas hisendas, ni 'ls seus negocis. Saben qu' existeixen els gèrmens de un gran número de reivindicacions socials, y's tornan grochs com la cera y's posan á tremolar com la fulla al arbre, sols al pensar ab elles.

Mes sian aquest temors fundats ó infundats, d'ells se prevalen els governants de la restauració pera tenirlos cohibits y seguir fent de las sevas. L'espectre del socialisme es el medi qu' emplean per casstrarlos.

Y no veuen els infelissos qu' en plé socialisme están vivint, y en el socialisme pitjor, en el mes infecundo, en el mes irritant, en el mes injust: el socialisme dels polítichs ganduls, ignorants, incapazos qu' explotan las sevas suors en nom del Estat, que 'ls aumentan cada dia 'ls tributs y las gabelas, que 'ls arrenca la pell de viu en viu.

Si tot lo que se 'ls fa pagar de mes sense donarlos en cambi cap benefici de bona administració, ho empleshessin bonament en millorar la sort de las classes traballadoras, no tindrian de temer poch ni molt els somniats perills del socialisme proletari. Fàcilment podrían harmonizar las relacions entre 'l capital y 'l traball y trobarian que aixís com l'Estat es insaciabile, l'obrer es agrahit per naturalesa.

Socialisme per socialisme, val mes mil voltas transigir ab el que proclaman els obrers que traballan, que no ab el que practican els polítichs barrutus que viuen ab l'esquena dreta.

P. K.

ELS SEGADORS REPUBLICANS

Catalunya radical
qui t' ha vist alta i fort,
y t' veu ara ab el cap baix
entre capelláns y monjas!

Seguém arrán
dallayres fills del poble
seguém arrán.

Van tornantse munts de rochs
els tallers que t' davan honra
y en son lloc brotan convents
com berrugas monstruosas.

Els convents de tots colors
las riquesas apilotan
y al poble qu' han explotat
donan sopar de las sobras.

Tas doncellas tenen fam
si no volen vendres l'honra
perque 'ls prenen feyna y pa
tantas mil menas de monjas.

Respirant bafois d'incens
y remolejant par' nostres
ton jovent, ans tan viril,
va tornantse mitj idiota.

Va fugint la fé dels cors
y se n' omplan sols las bocas,
s'embraveixen els cervells
y els hipòcritas s'imposan.

Catalunya liberal
que tas llibertats anyoras
pren la fals, sega ben ferm
y tas llibertats recobra.

Lograrás ton benestar
revivint esplendorosa
fent qu' el sol republicà
del teu cel tregui las sombras.

Avant sempre, sempre avant,
Catalunya, terra nostra;
invocant al Sant Progrés
serás lliure, gran y fort.

Cors amunt y forsa al bras
catalans d'ideas novas
jeop de fals y destruhim
tot quant pugui fernos nosa!

Seguém arrán
dallayres fills del poble
seguém arrán.

JEPH DE JESPUS.

L' EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE PARÍS

La inauguració del gran certamen universal realisada pel primer magistrat de la nació, l'honorble Mr. Loubet, entre las aclamacions de un poble entusiasta, té una importància política qu' es impossible desconeixer.

No fà encare un any la Fransa vivia agitada á causa de la famosa qüestió Dreyfuss: la reacció traballava desaforadament per descompondre la unitat del sentiment republicà. Sostenint per tots els medis la injusticia que implicava la condemna del célebre capitán Juheu, procurava formar y alentat una oposició militarista, enfront de la República. May s'havia vist en un poble un empenyo més decidit per un assumptu qu'en aparença sols afectava á la llibertat de un home, pero qu'en realitat posava en litigi la sort de las institucions. Fou aquella una batalla tremenda y de una duració y tenacitat espantosas entre 'ls partidaris del progrés y 'ls sectaris de la reacció.

Pero tot ha finit: darrera de la tempesta llú 'ls sols de la pau y la justicia, sobre 'un poble vigorosament constituit, pera ser l'atleta invencible de la llibertat moderna.

Al certamen qu'està celebrant, s'han honrat acudint-hi totas las nacions ab sas mes preuadades maravillas. La presencia á París de tots els pobles de la terra, en fraternal consorci, significa un acatament á las lliures institucions republicanes.

Altres pobles poderosos procuran ferse temer ab la multiplicació extraordinaria de sos medis ofensius: la Fransa republicana cuyaia sols de ferse estimar y ho consegueix.

Llegíu sino 'ls elogis que del universal certamen fà la premsa de tot el món: la premsa anglesa diu que l'actual supera en grandiositat y magnificència á totes las exposicions fins avuy dia celebrades; la premsa austriaca proclama que l'inauguració solemne del certamen, no deu ser considerada com una festa de la Fransa sola, sino del món enter. Un periódich rus la senyala com la més brillant apoteosis del segle xix pròxim á son acabament.

¡Quant orgullosos deuen sentirse 'ls republicans francesos, que trenta anys enrera recullian las sagrants despulles de la patria, vensuda en los camps de batalla, ahont l'havia portada l'últim imperi napoleònic, pera reconstituir-la y ferne la nació més admirada del món, per la seva forsa moral superior á totes las demés!

Aixís un ministre socialista, Mr. Millerand, en l'acte de la inauguració ha pogut entonar l'himne del porvenir de la humanitat, considerant units per sempre més el traball ab la causa de las millors socials.

«Traball regenerador, traball llibertador, sagrat traball qu' ennoblesix y consolas: sota las teves plantas l'ignorancia fuig y l'mal se desvaneix. Per tu, la humanitat llibertada de la esclavitut tenebrosa ascendeix envers las regiòns explendents, ahont ha de realisar-se en definitiva l'ideal de Justicia y de Bondat.»

«Gloria, donchs, á Fransa republicana, que á últims del segle XVIII, vā ensenyar als pobles el camí de la llibertat, y á últims del segle XIX els mostra l'aurora esplèndida de una nova vida d'emancipació social realisada per la virtut santa del traball y del progrés.

P. DEL O.

¡QUINA DITXA NO SER REYS!

¡Quina ditxa, hermosa meva!
¡Estimarnos liurement,
sense haver de subjectarnos
á l'opinió de la gent!

¡Poguer dirte: «Tú m' agradas
y trobo que fas per mi.

¡Faig per tú també, pubilla?

Y tú poguerme dir: «Sí.»

Ser jo teu y tú ser meva

per la sola voluntat

de dos cors que, anant buscantse,

cap y al últim s'han trobat!

¡Quina ditxa, mon amor!

¡Aixó es viure ab alegria!

¡Ay! Si tú y jo fossim reys,

¡qué diferent aniria!

Tan bon punt vam quedá entesos,
decidit á fer camí,
vaig venir á veure 'ls teus pares,
éste 'n recordas, ratoli?

«Hi ha aixó y aixó,» vareig dirlos

«Si es que no hi ha inconvenient

y las cosas no s'espatrian,

ens casém l'hiven vinent.

Els pobres vells van somriure

y van contestar, plegats:

«Us voléu? Es lo que basta.

Deu us fassi ben casats.»

Y aixís quedá arreglat tot

ab sanya pau y armonia.

Vés si arribém á ser reys...

¡Qui sab lo que passarà!

Ningú hi ha posat reparos:
las tías, totas amén;
els cunyats, rebentme en palmas;
las cosinas igualment.
Com aquí no hi ha fortuna,
ni fincas per repartir,
ni gens de terra á l'Habana

POLÍTICA NACIONAL (per APELES MESTRES.)

—Bueno, bueno! Els francesos que vajin fent Exposicions... A republicanots podrán guanyarnos, pero lo qu' es á catòlichs ¡llengua!

qué hi havian d' aná á dir!
A casa ni tan sisquera
m' han fet ni una reflexió.
—«No dius tu qu' es bona noya?
Amunt: es el dòt milló.

Aquesta conformitat
es tot lo que jo volia.
¡Calcula, si fossim reys,
quànta gent s' hi ficaria!

Ara vinch á casa teva,
y sempre que 'm convé 't veig
y apuro ab el cór y l' ànima
las delícias del festeig.
Si has de sortir t' acompañyo,
si t' quedas 'm quedo jo.
L' amor noble, l' amor serio
¡per ventura no es això?
Ta mare veu que t' estimo
y, plena de bona fè,
quan parlém va fent la feyna
sense inquietarse per ró.

Y' ns deixa sols al balcó
y' ns deixa á la galeria.
Figúrat, si fossim reys
¡com se'ns fiscalisaria!

Per Nadal, si l' temps hi ajuda,
buscarém un capellá
que per pochs diners ens casi,
y als, á viure y á estimá.
Farém un niuhet ben mono,
petit, clar, de cara al sol,
ab un quartet hont un dia
s' hi pugui posá un bressol.
No pensant en doná enveja
ni envejant res de ningú,
¿qué 't faltará á tú, tenintme,
ni á mi, teninte á n' tú?
¡Ah! ¡Quánts cops, fentme un petó:
em dirás ab alegría:
—Si jo fos reyna y tú rey,
¡qui sab lo que passaría!

C. GUMÀ.

NO TENÍM REMEY

Durant la setmana última, anomenada *santa*, Espanya ha ofert ab tota sa repugnant nesa l' espectacle de son embrutiment, de sa hipocresia, de sa imbecilitat, de son fanatismus sens grandesa, de las supersticions desprovehidases de tota fè, y de sa carencia absoluta de sentiment religiós.

La gent s' ha confessat sens propòsit d' esmena; s' han omplert els temples dels que van d' esma á las pràcticas religiosas; las donas han seguit els monuments ab l' incentiu de ser objecte d' atreviments sensuais; mes d' un *caballer del Sant Sepulcre* ha vetllat de dia el cos sagrat de Cristo, ulleros encare d' haver vetllat de nit el cos d' una bordellera; sortint de Sant Jaume ó de la Mercé s' ha anat, com sempre, á fer goma al carrer de Fernando, per dir y per sentir galanterias sossas ó grollerías obscenes.

Y com de costum aquí y á tot arreu la sànci y el vi han donat notas de color al quadro gris fangós del nostre rebaixament. Dugas confraries entaulan batalla en plena professió, ab rabia de neo qu' es la pitjor de las rabias; la romeria á la *Cara de Déu* resulta com cada

any un cau de borratxeras y ganivetadas; tot un poble s' empenya en que una beata mor en olor de santedat, y vol repartirse sas despulles com sagradas reliquias, malgrat el baf de descomposició que 'ls tira á la cara son salvatjisme; y per tot arreu se nota la mateixa barreja de religió falsa y embrutiment verdader.

Tot lo que podia significar energia, dorm, tot quant podria deixar entreveure la possibilitat d' una revivalla, permaneix en aterrador quietisme. El capital lluita contra el despilfarro; pro es en nom del egoisme; el poble traballador entreovira sa redempció, pro no saber un esfors supréim pera desprendres de sa ignorancia qu' es la pitjor de las lligaduras.

Alguna cosa sura en l' espay que anuncia la proximitat d' algo gran y terrible, d' una comoció que arrabassi tot lo dolent pera restablir l' imperi de lo just; pero falta una orientació sólida perque cap allí convergeixin tots els esforços, ó un home superior que sintetisi las aspiracions molt sentidas pero mal esplicadas de tothom.

Lo dolorós que aquesta orientació tardém en trobar-la y aquest home triga á sortir, y entretant nostre nivell intel·lectual decreix, nostra energia s' acaba y quan voldrém serhi á temps ja no tindrém remey.

Potser ja no 'n tenim.

JEPH DE JESPUS.

bordo del Hernán-Cortés van arribar á Barcelonà alguns dels indultats de la pena de presidi que venian sufrint, á causa del procés de Montjuich. Son extraordinàries las precaucions que's prengueren perque ningú pogués acostarse al barco que 'ls condueix; y de nit foren trasladats á la presó, ahont, siga dit en honor de la veritat, s' ha observat ab ells una conducta mes benigna, permetentse'l la comunicació ab las seves famílies y ab els seus amichs.

A l' altra banda de la frontera ahont deuenen ser condueits trobarán la llibertat que se 'ls nega en la seva patria. D' ella podrán usar, davant del mon civilsat, patentisant que á Espanya no hi ha justicia, desde l' moment que no s' ha practicat encare la revisió de aquell monstruós procés.

Y sobre tot oferintse personalment com un exemple dels capritxos gubernamentals que aquí imperan, tota vegada que si resultessent culpables no se 'ls havia de rebaixar la pena, y si innocents, no se 'ls devia desterrar.

L' altre dia va arribar al port de Barcelona un vapor de la Trasatlàntica, procedent de Manila, portant á bordo dos atacats de peste bubònica.

Ja no més falta que aquesta horrible peste 's desarrolli pera poder dir al seràfich marqués de las Cinquillas:

—Si bon regalo ens fas, bons diners ens costa.

Números cantin:

Las actuals plantillas del exèrcit fixan en 12,433 el número de jefes y oficials, y á pesar de aixó 'n tenim 16,000 en actiu servei, quedantne en conseqüència com excedents 3,567.

Aixó sense contar ab 8,000 mes que figurauen en l' escala de reserva.

Donchs á pesar de aquest excés, no fa gaires días van ser promoguts á segons tinents la friolera de 339 alumnos de l' Academia de Toledo.

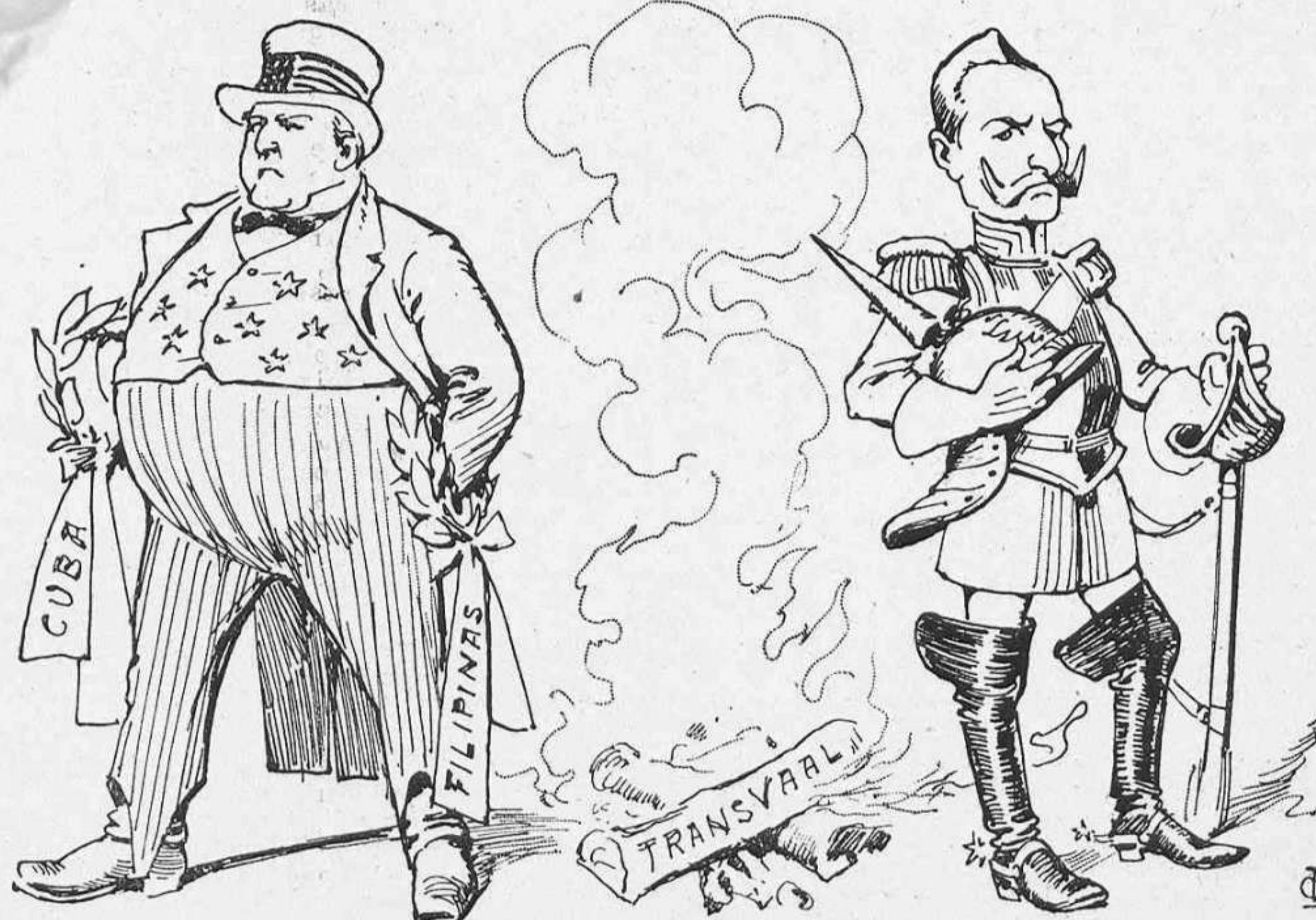
¡Qué tal! ¡Hem emprés ó no l' camí de la regeneració?

Un episodi del dijous Sant al real palacio de Madrid.

«Acercose á la reina el Obispo de Sión, teniendo en sus manos la bandeja de plata con un paquete que contenía los expedientes de indulto, atado con ancha cinta negra de seda y dijo el prelado en alta voz, permaneciendo de pie:

—»¡Perdona V. M. á los reos que la justicia humana ha condenado á la pena de muerte?

POLÍTICA EXTRANJERA (per APELES MESTRES.)

LA GENT GRAN.—No, senyors! No som bombers nosaltres, per ficarnos á pagar incendis. ¿Qué s' havien figurat?

MP

»S. M. la reyna, visiblemente conmovida, colocó la mano derecha sobre los expedientes, diciendo:

—»Les perdono para que Dios me perdone.»

De manera que per obtener el perdón de Deu, lo mejor es perdonar als reos condemnats á la pena capital.

¿Cóm s' explica, sent aixís, qu' encare subsisteixi á Espanya la odiosa y odiada pena de mort?

Mr. Brisson ha presentat á la Cámara de Diputats francesa un projecte de llei digne d' entusiasta aplauso.

Se demana senzillament que passin al patrimoni de la nació els bens que ilegalment han anat acumulant las corporacions religiosas no autorisadas.

Y's demana ademés—y aixó es lo principal—que l' producte de dits bens se destinin al amparo y socorro dels inválits del treball.

¿Pot concebirse una resolució mes convenient y mes justa á la vegada?

El desarollo de las institucions monásticas, dedicadas á fer fortuna explotant el fanatisme de certa gent, no hi ha pas cap dupte que recau en detriment de las classes obreras.

¿Qué mes oportú, donchs, que restituhi'l s'hi els beneficis de que's veuen privats els que traballan, per la extremada codicia dels que gandulejan?

Com tinch la seguretat de que l' projecte Brissón, després de que siga llei á Fransa, acabará també per serho á Espanya, vels'hí aquí que ja no 'm sab tan greu que's vajan aixecant tants y tan magnífichs convents. Son capitals posats á guany que disfrutará l' poble traballador, el dia que's decideixi á establir á tota costa el reynat de la justicia.

El ministeri de Foment l' han partit en dos.

Aquí que no 's fomenta res, el cas no deixa de ser original.

Pero's tracta d' afavorir á un parell de amigatxos, y aquests sí que fomentarán y de valent...

Fomentarán... la seva butxaca.

Máximo Gómez ha declarat que de la mateixa manera que va lluytar ab els espanyols, lluytará ab els yankees, fins á obtenir la independencia de Cuba.

Obrarà molt santament fentlo aixís, y's captarà las simpatias de tots els pobles civilisats, enemicos del bandolerisme internacional.

CARTAS DE FORA.—*Bagur.*—L' ancellot negre va contractar un predicari, qu' entre altres moltes atrocitats va dir: «El blasfemar es un pecat tan horrible, qu' es preferible deshonrar, robar y assassinar, puig tot aixó no es tan castigat en l' altra vida com la blasfemia.» Sense haver estudiat en cap seminari, crech que l' blasfemar no es decent ni decorós; pero crech y pensarà lo mateix tothom que tingui un dit de front. que de una cosa a l' altra hi ha la mateixa distància que de la terra al sol. Y pensar que l' Estat manté á una gent que predica aquesta moral tan peligrosa!

... *Santa Coloma de Queralt.*—Ab el cubell collocat á la plassa pública, segons costum de cada any, el dia del dijous sant, l' home negre va fer la seva cantada, diuent entre altres coses que's donava vergonya de ser espanyol y de ser català. Els fills de aquesta vila que no 'ns avergonyim de una cosa ni d' altra, y que tenim á orgull ser nets dels que moriren ab l' arma á la ma en defensa de la llibertat, estém en el cas de demanar á qui tan mal se troba á Catalunya y á Espanya, que se'n vagi al Africa y's naturalisi ciutadá de la Cafreria. Vegi si aquest consell li fa pessa, y ja l' pot seguir, quan mes aviat millor.

... *Espluga de Francolí.*—El capatás que dirigeix la brigada negra de aquesta vila, ab tot y la tripa que tregina, va pellar brinco al cubell, y després de torcarse l' nas y fer dos ó tres badalls, va dir que ja teniam permis de les autoritats eclesiàstiques per anar en pelegrinació á l' ermita de la Trinitat. Y va nombrar tot seguit á la Junta encarregada de dirigir la cosa, formada per complert de comerciants de llana clatellesca qu' es género qu' en aquest poble abunda molt, de tal manera que quan sentin á dir que la llana ha baixat de preu ja poden tenir per segur que haurán esquitlat á la remada de la Espluga.

... *Guardia dels Prats (Montblanch).*—El diumenge de Pasqua's presentà un bateig á la iglesia, ell qual no's pogué celebrar per la intolerancia del rector, oposantse á la celebració del acte, á pretext de que l' padri no havia confessat. Ara virgin perque la criatura ha de pagar las culpas agenes, si culpa hi ha en no confessar-se, no tenintne cap necessitat. ¿Desde quan las portas de la iglesia no son lliures per aquells que ab Deu volen anar?

... *Vinaroz.*—El vicari de la iglesia parroquial vá voler amenisar el setzenari del Nazareno, fent colocar á las portas de la iglesia á uns quants tipos d' aquells, que lo mateix fan la por en una cosa de prostitució, que's prestan á cumplir els designis dels ensotanats. Allí s' estavan, ab armes blanques á la butxaca y atutit de pinxo, esperant al primer republicà que's presentés, perforadarli la pell; pero corregué prompte la veu de lo que's preparava, els republicans en gran número sortiren en busca dels guapos, y aquests veient la tunda que se's esperava, desaparegueren sense saber com.—Pero la manifestació s' havia ja format y no 's disolgué sen-

se saludar avants la casa del rector y del vicari á pedrada seca: en elles no quedá un vidre sacer, y rector, vicari y predicador s' escapuliren, prenen el primer tren.—Bó es que tingan en compte tots quants tractin de ofendre ls sentiments lliberals de Vinaroz, que aquí no s' olvidarà mai, el sacrifici dels heroes, que l' 13 de Octubre del any 33, siguieren inmolats á Alcanar, per haver defensat la llibertat de Vinaroz: si 'ls tenim y 'ls tindrén sempre presents ¿cóm hem de tolerar mai els insults y ofensas de la gent de tota?

... *Rubi.*—S' ha celebrat la boda purament civil del bon ciutadà Miquel Escayol, ab la simpática Maria, filla del consequent republicà y lliure-pensador D. Pere Amatller. Hi hagué ab tal motiu verdader entusiasme entre ls lliberals de la població, havent sigut obsequiats els nuvis ab una serenata, per la societat coral *El Parnaso*, qu' entre altres pessas canta *La Marellesa* del immortal Clavé. No son per contar els esforços que's feren per impedir la tal boda, sobre tot per part de aquells *Patróns Arañas* que tenen la mania de voler casar á tothom mentres ells se reservan la esclusiva de permaneixer solters á condició de viure ab majordoma jovent, y guapa tota la vida, puig quan no 'ls fa pessa, la cambian. La contrayent, ab l' excusa de que volian fer-li un regalo, fou cridada á una casa y allí s' trobá ab una manada de beatas, que li havian preparat aquell pa rany per rendirla. Pero tot sigüe inútil: tant las promeses com las amenassas, com també las mèntides y patranyas de alguna d' elles que li digué que l' seu nuvi ja fins li havia dat el sí, s' estrellaren en la enteresa de la jovent que eixí de aquella casa ab la indignació consequent. Algúns días després de aquesta escena, el nuvi sigüe despedit del treball per l' amo de la hisenda de Ca'n Amat, declarant que l' despedia per fer actes contra la iglesia. Consta que tant de las beatas aludidas com del amo de ca'n Amat estich recullint datos pera donar al vent de la publicitat la seva vida y miracles. Entre tant no puch menos qu' encarregar al jovent matrimoni que's consoli pensant en que si en altre temps s' arriban á atrevir á proclamar la seva emancipació de la iglesia, en la forma en que ho han fet, els creman de viu en viu. Ara, en canvi, els clericals, per no poder fer-ho, tenen tanta rabia, que son ells els que's creman... Basta veure's per comprender desseguida que s' están cremant per dintre.

CRÓNICA MÍSTICA

La religió progressa qu' es una delicia. La prova á Sevilla, la ciutat de las grans professons de Setmana Santa, en las quals se desplega una fastuositat extraordinaria, com que hi acuden forasters de tots els països del món á véurelas y admirarlas. Sevilla, es, donchs, la terra dels toros y de las cucurullas.

Per cert que tant en las corridas com en las profesions se fa un gran consum de manzanilla y de peñascarró, vulgo farina, manera segura de reforzar l' esperit religiós tal com se reforsa el most dolent, per medi del espiritu de vi.

Pero devegadas els devots que arrossegen vesta ne fan un gra massa y l' esperit de vi se 'ls enfila mes amunt del cap, arribantlos fins á la punta del cucurutto. Aixó es lo que va succehir aquest any entre ls nassarens de dos confraries rivals. Com á toros de dos distintas ganaderías, veures y embestirse va ser obra de un instant. Per fortuna s' havian deixat las teyas á casa y no portavan tampoch ni un mal encaro, ni un trist cachorrillo per foradarse la pell, al peu mateix de la imatge de aquell que al morir clavat en creu, va exclamar: «Estimeuvs els uns als altres.»

A falta de altres eynas mes aproposit varen fer us dels improperis de la Passió, dels rosaris de grans grossos com balins, y principalment dels ciris. No en vár serveixen els tals ciris pera fer llum; ells varen emplearlos en ferse veure las estrelles mútuament.

La batussa's convertí en una especie de batalla campal, ab la seva corresponent esqueixada de vestas, esvinzament de cucurutxos, ulls de vellut, nassos de tomates escafat, y caricias amorosas fetas ab la pota sobre la boca del ventrell... Una barreja, que ni un gazpacho, y tot ad maiorem Dei gloriam y en honor de la santa religió dels nostres pares.

Crech inútil consignar que hi hagué numerosos ferits, no sols entre ls nassarens, sino fins entre ls elements pacifichs, que havien anat á veure la professió, á algú dels quals se li podrà dir, parodiant l' adagi: «Quién fué á Sevilla—pescó un bon cop de silla.»

Un canonje del Cabildo tot presenciant l' esbatussada's fregava las mans de gust y deya:—«¡Gracias Dios mio, porque nos los conservais tan brutos! Con gañanes asi no corre ningún peligro la causa de la religión.»

Y ara si son servits traslademnos á Salamanca. Un bon senyor, trobantse en trànsit de mort, envia á la rectoria á que li administrin els ausilis espirituals á altas horas de la nit. El rector de San Joan de Sabagún se trobava al llit y no volgurent desenganxarse dels llençols, puig feya una nit molt freda, hi envia al vicari.

Y aquest no té mes remedys que anársen'hi, no sense renfunyar alguna que altra paraula groixuda entre las oracions de rúbrica.

Mes vels'hí aquí que l' malalt se mor y al llegirse l' testament s' hi troba una clàusula, deixant 300 duros al últim capellá que l' assistis.

El rector se'n entera y diu:—Aquests trescents manegos son per mi.

Réplica del vicari:—Alto: l' últim capellá que va assistirlo, soch jo.

—No es cert: tú no vas assistirlo pel téu propi compte, sino per delegació meva ¿ho tens entés?

—Lo que tinch entés, Sr. rector, es que si aquella nit

arribó á pescar una pulmonia, no se'n hauria pas encarregat vosté.

En la impossibilitat d' entendres argumentant, van resoldre ferse els trescents duros del llegat á cops de puny. Y allá á la sagristia mateixa ja anaven á tomballons per terra, y ja l' un tenia agarbonat pel coll al altre, com si volguessin obstruir el conducte ab que cada dia beuen la sanch de Cristo... de manera que l' animeta del difunt, desde l' altre mon devia ferse uns tips de riure!...—Home, home—s' diria—tant mateix vas tenir una gran idea al deixar trescents duros al últim capellá que t' assistis!...

Algú, no obstant va descompartirlos, y sotmés el cas al bisbe de la diòcesis, aquest va fer lo que se'n diu una capa mal tallada.—¿Son trescents els duros objecte de la qüestió? Donchs vos els partiu: 150 per barba y hi haja pau entre vosaltres.

Tal va ser el desenllaç que va tenir aquest sainete místich, resumit per la frasse de las dos respectivas ma-jordonas, que al profèrirla sense saberlo l' una de l' altra, varen fer lo que se'n diu un bisbe:

—Pensi Mossén Fulano, que mes valen 150 duros á la butxaca, que 150 cops de puny á la fesomia.

Y ara saltém fins á Figueras ¿veritat que viatjem de pressa?

Un de aquests últims dies de Setmana Santa, va arribarhi un mossén molt ben acompañat—segons així ho explica *El Ampurdanés*.—La companyia del Mossén era una Magdalena encara no del tot arrepentida y molt coneiguda en una casa non sancta de aquella població. El Mossén havia de cumplir certs actes religiosos, y naturalment, no podia presentars'hi encarranquinat ab la fulana y quina te'n va fer? Senzillament, la va depositar.

—En algún convent?—preguntarán vostés.

—No, ca: la va depositar á la mateixa casa ahont la fulana havia fet la seva carrera. ¿Ahont podia tenirla més segura y considerada?

Y allá va anarla á buscar quan estigué llest, y cap á la estació ab ella, va prendre dos bitlets y ficantse en un cotxe del tren, feren junts el viatje de retorn, com havian fet el de arribada, ab gran edificació de tots quants varen presenciar la maniobra.

Ja 'm sembla sentir lo que diria aquell ministre del altar al respondre á las maliciosas murmuracions del públic:

—Ells que garlin tan com vulguin, que de fixo resdrían si sapiguessen que las ma-jordonas dels antecedents de aquesta noya fan molta proba.

Acabém ja la present crónica, consignant que á Zaragoza al passar la professió del sant enterró per davant de la estació telefònica, la imatge s' va enganxar ab els fils del telèfon.

—Saben aixó lo que vol dir?

Una cosa molt senzilla.

Que ó bé sobran las professons, ó sobra l' electricitat.

MOSSÉN GRAPA.

AIXÍS FOS!

¡Que som revolucionaris
els catalans, deu me valga!
A n' aquí, tothom conspira;

tothom crida y amenassa.

Desde l' humil proletari

al que te un rengle de casas,

desde l' qu' en palau habita

fins al pobre mort de gana,

tothom diu: «¡mori l' govern

y l' ànima que l' aguantar!»

Tots van contra lo existent...

¡fins els gossos y las ratas!

Aixó, vostés no ho sabían

exactament lo mateix.

Jo 'm creya qu' aquella rasa

de valents qu' en altres dies,

animats per l' entusiasme,

y donant crits subversius

aixecayan barricadas,

ja no existia. Jo 'm creya,

qu' aquells dies de bullanga

en que 'ls paisans, per no res,

agafaven sempre l' arma,

eran acabats per sempre.

Jo 'm creya aixó... pero, jada!

veig qu' anava equivocat;

de valents, ho som mes ara.

Si senyors; si, no se'n riguin...

que no es pas cosa de guassa.

Avuy, som mes revoltosos,

qu' en el temps de la *Camancía*.

Si lo que passa á n' aquí

no passa en cap part d' Espanya.

Ja 'ls dich jo que 'ls catalans

pe'l govern som una plaga!

Si cantém *Els segadors*,

ó be quatre trinxeraires

ESPAÑA Á LA EXPOSICIÓ DE PARIS (per J. LLUÍS PELLICER.)

A pesar de tots los desastres s' hi lluheix com sempre.

«¡Que vi-van los va-lien-tes!...»

CRISIS MINISTERIAL

SCAMPARSE per Madrit la noticia de que l'ministeri havia presentat la dimisió, y omplirse la casa de'n Silvela d' aspirants à sacrificarse per la patria, va ser cosa de un moment.

De totas las bocas sortia la mateixa *indirecta*:

—Don Francisco, pensi en mi.
—Senyor Silvela, recordis de lo que m'va prometre.

—President, confio en que aquesta vegada no queda rá recó.

Y l'politich de la daga florentina—que per cert ara resulta que ni es politich, ni te daga, ni serveix per res més que per desfer ab el cap lo que ha fet ab la quà,—anava de l'un cantó al altre com un pardal engabiat per primer cop.

—Si senyors—els deya á tots plegats, per no haver d'anar consolantlos de un á un:—me recordo molt bé de vostés y no deixaré d'utilizar les sevus aptituts.

—A mi—li observava un m'agradaria molt que m'fes ministre d'Estat. La diplomacia m'tira d'un modo extraordinari y aixó de poguerse cartejar ab en Salisbury, en Mac-Kinley y l'Sha de Persia, trobo que ha de ser molt divertit.

—Jo—li deya un altre—més m'estimaria la cartera de Foment. Cabalment tinch ja ensajat un discurs per si arribo á pendre possessió. «Senyors: Al hacerme cargo de la cartera de Foment no puedo expresaros lo que siento.» Hasta m'sembla que vé una mica en vers.

—Jo prefereixo la de Gobernació.

—Jo la d' Hisenda, qu' es la que te ls quartos. Jo no hi soch mirat en aixó: mentres me nombrin ministre, tant me fa d' una cosa com d' un'altra.

Mentres tant, don Francisco anava pensant el modo de treure de casa á tot' aquella colla de patriotas.

—Si aquests senyors sapiguessin—exclamava—que l'pastel ja està fet y las carteras adjudicadas... Sort que jo soch dissimulat com un cerca-pous, y ningú maliciará res.

Quan uns pretendents se'n anavan, ne venian d'altres.

—Paraula es paraula, don Francisco. No s'olvidi de las vegadas que al Congrés hi votat á favor seu, sense sapiguer lo que m'vetava.

—Don Francisco: recordi que la patria no necessita ximples ni ambiciosos, sino homes de talent y desinteressats, com jo.

—Senyor Silvela—li deya un, parlantli á l'orella ab molt misteri:—si 'm nombra ministre á mi, 'm comprometo á desempenyar el càrrec per la mitat de preu.—

—Vingué un moment en que 'ls noms dels nous ministres van comensar á divulgar-se, y aquí van ser els mals-de-cap. El crit de *Traïció!* va cundir per las filas dels senyors ministrables.

—Aixó es burlaré dels polítichs honrats,—deya un.

—Si no pot donar carteras, que no'n prometi,—crijava un altre.

—O que parli clar d'una vegada—anyadí un tercer—y ns n'anirém ab en Gamazo, ó ab el

duch de Teuan ó ab el que pagui millor. Al fi en Silvela, descuberta la martingala, va tenir que dar explicacions.

—Senyors meus—va dirlos:—han de pensar que las carteras disponibles eran pocas y vostés molts. Jo m'apuntaré 'ls noms de tots vostés en una llibreta, y sempre que s'inutilisi un ministre, els aniré avisant per rigorós torn.

—¿Qui es l'últim?—cridá llavors una veu, que sembla nova en el grupo.

—Pero, escolti—va saltar un dels que més refiats vivian de pescar alguna cosa—¿que no ha dividit el ministeri de Foment?

—Sí senyors.

—¿Y ni dividintlo n'hi ha hagut per tothom? ¿Cóm ho ha fet per partirlo?

—Miri: l'un, ministeri de «Instrucció pública»; l'altre, d'«Agricultura, Industria y Comers.»

—¡Ah! ¡Quin despropósito! ¿Per què no l'dividia d'un'altra manera, que hauria anat millor?

—Cóm?

Aixís com n'ha fet dos, podia haverne fet quatre. Ministeri d'Instrucció, ministeri d'Agricultura, ministeri d'Industria y ministeri de Comers.

—Home!—va exclamar en Silvela, encantat de la proposició:—¿Sab que l'idea es bonica? Velhi aquí la gran manera de fer ministre á tothom.

Y diuhen que aixís com ara s'ha dividit el ministeri de Foment, en la pròxima crisi se dividirà el de la Guerra en Ministeri de Caballeria, Ministeri d'Artilleria, Ministeri d'Infanteria, Ministeri d'Enginyers; el de Gracia y Justicia s'dividirà en dos: Ministeri de Justicia y Ministeri de Gracia; el de Marina en tres: Ministeri de Fragatas, Ministeri de Bergantins y Ministeri d'Escampavans...

Y aixis tots per aquest estil.

La qüestió es que 'ls amichs quedin contents. Y a la nació... el diable que se la emporti.

A. MARCH.

LA ELOQUENCIA DEL MOSSEN

M'ho contava una xicoteta que d'haverho coneugut s'ha tornat santa y devota:

—¿Quina llengua Mossen Bota per convence á un descregut!

Quan confessa y quan predica son accent á tots conmou; á la débil y bonica sa eloquència fortifica mostrantli tot un mon nou.

Si convertirla 's proposa sab lograr sos nobles fins, perque ab sant empenyo hi posa aquell art y aquella cosa que penetra tan endins.

Sentint sa paraula ardida si alguna massa orgull té prou s'ajupeix desseguida; la que ab Deu està renyida tot seguit s'hi posa bé.

Jo mateixa que vivia sense el sant temor de Deu y confessar may volia, vaig sentir un venturós dia qu'algo tocava el cor meu.

Y ab ell llavors vaig anarhi y no m'pesa haverhi anat; la llengua d'or del vicari feu que del confessionari

sortis neta de pecat.

Aixó y altres coses bonas me contá y trobo molt just alabá al rey de les tronas qu'eixa quaresma á las donas ab sa llengua ha dat tan'gust.

DELFI ROSELLA.

DESPRÉS DE LA RESURRECCIÓ

E diumenje de Pasqua, que aquell any—1868—va escaures el 29 de Setembre, l' Esperit públich va ressucitar.

L' arbitrietat, la teocracia, la tiranía l'havia mort.

—Y ben mort está—deyan els sayóns del absolutisme:—no s'bellugará mai més. Pero quan menos s'ho pensavan, la terra tremolá, l'espai se cubri de núvols, y 'ls legionaris que guardavaen el sepulcre del Esperit públich, vejeren allá á Alcolea, sobre l'Guadalquivir, saltar la pedra de la tomba y sortir d'ella al que tan ben mort estava y elevarse victoriós per l'espai.

¡Quina explosió d'entusiasme!

—L' Esperit públich ha ressucitat—deyan los que del fet havian sigut testimonis.

—L' Esperit públich ha ressucitat—cridava la premsa en sas fullas diàries.

—L' Esperit públich ha ressucitat—exclamaven els homes de bona fé.

—¡Ha ressucitat, ha ressucitat, ha ressucitat!—repetia l' eco per valls y montanyas, platjas y rius, ciutats y viles.

Si, havia ressucitat. Tothom ho deya, tothom ho sabia, tothom ho jurava. Pero no obstant y aixó, l' Esperit públich no s'veya en lloch.

Vingué l' assassinat de las llibertats; y l' Esperit públich, mut.

Vingué la reacció política, y res.

Vingué la reacció clerical, y ni un moviment de protesta.

¿Qué havia succehit?

Els desconfiats comensavan á duptar de lo que fins llavors s'havia vingut dihent.

—¿N'esteu ben segurs de que l' Esperit públich va ressucitar?

—Segurissims—contestavan els fidels candorosos:—nosaltres varem véureho. En Serrano era á la part d'allà del sepulcre, en Novaliches á la part d'aquí; va venir el terratrémol... y alló enlluernava. ¡Abajo!... ¡Arriba! alló altre! Juntas provisionals per aquí, comités per allá, sufragis universals, milícia ciutadana... ¡Era una cosa que dava gust!

—¿Y donchs aquesta atonia?

—¡Oh!

Y al dir joh!, la gent arronsava las espalldas, no explicantse que l' Esperit públich, havent ressucitat, no's deixés veure.

Y arronsant las espalldas y dihent joh!, hem arribat als nostres días ab las mateixas extranyeses y 'ls mateixos duptes, pérmetent-ho tot, soprant-ho tot y no conuonventnos per res.

La llei es un paper inútil, que 'ls tenders del poder fan servir per embolicar la paga.

La llibertat es una paraula tan fora del us corrent, que ja apena hi ha ningú que sàpiga qué vol dir.

Els drets individuals, com els estudiants dolents, sempre estan suspesos.

Las contribucions se calculan, no ab arreglo á las fòrsas dels que pagan, sino á la voracitat dels que cobran.

EN LA PROFESSÓ DE SENMANA SANTA DE SEVILLA

Baralla de cucurullas

Y entretant, el poble fuma, canta... y quan passa'l combregar se treu la gorra.

Las donas s' omplan de llassos, ballan... y van cada dia à missa.

La premsa parla de toros, de pelotaris... y de las últimas funcions religiosas.

Las ciutats se cubreixen d' iglesias.

Els pobles, de convents.

Las montanyas, d' ermitas y santuaris.

Faress, hermanos, monjas y capellans se 'ns menjan vius, ens xuclan la sanch y 'ls quartos, ens atrofian la virilitat.

Y tot passa, tot s'admet, tot se contempla en mitj de la indiferència mes espantosa.

—Esperit públich ¿qué t'has fet? ¿Ahóntets? ¿Es cert que un dia vas resucitar?

Y al formular, desanimats, aquesta pregunta, una veu que sembla baixar de les alturas ens respon:

—Si; vaig resucitar, pero no vaig quedarme aquí. Al sortir del sepulcre, vaig anàrmen directament al cel. Aquí no hi he sigut may, may jmay!

—¿Y no podré tornar a tenir?

—Qui sab!... Si sapiguessiu fer immediatament un ènèrgic esforç, engendrant un altre Esperit públich!...

Aquesta es la fórmula.

Mestres, pares, marits, periodistas, tots els que en la gran olra educadora que s'ha d'empedre teniu un paper que desempenyar, ja traballar tocan!

Pero aviat, aviat. Si s' tarda massa, potser no s'hi sigui à temps.

FANTASTICH.

LA TORNADA

Tan bon punt en Villaverde entra à Madrid, terminat el seu viatje de recreo per las terras d' Alicant, s' arriba à veure à en Silvela.

—Don Francisco, Deu lo guard: aquí 'm té.

—Quina alegria! No pot pensar l' ansietat que hi passat mentre ha estat fora.

—Vé trepat, alegre, sà?

—Vaya! Aixerit com un pésol. Sis ó vuit dies de camp, desenganyis, sempre proban.

—Oh! Ja ho sé; pero, veyám, còntimho tot fil per randa.

—Cóm ha anat això?

—Com va tot lo que jo concebeixo; molt rebé. Hi sigut tractat com no s'tracta milló à un principe.

Set banquets, nou brenars, funcions de gala en tres pobles, archs de triunfo, coloms blanxs, deu ó dotze serenatas, versos, fochs artificials; vaja, tot el repertori de las grans solemnidades, ab la seva guarnimenta y 'ls seus hermosos detalls.

—Borrango, quina xiripa!

—¿Que li sab greu?

—A mi? ¡Cá!

Al contrari, me 'n alegro més de lo que s'pot pensar.

—Cregui que ha sigut un viatje verdaderament triunfal.

—Pero la gent ¿qué li deya?

—A mi?... ¡Oh! No ha sentit may elogis més entusiastas.

Que soch un geni hasta allá, que ab mí no hi ha qui s'hi iguali, que 'ls meus plans son colosals, que si se segueix la via que ab tant acert hi trassat la regeneració es feta,

que... En fi, ni ho sé: un gabadal de frasses, que m'engreixavan casi tant com els bons tallis que à tot arreu me servian.

—Cregui que 'm deixa parat y que sorpresa tan dolsa no me l'esperava pas.

—Y donchs ¿qu' es lo qu' esperava sinó això?

—Vostá dirá!...

—No ha vist volejar cap tronxo ni cap pastanaga?

—Cap.

—Ni li han dedicat pitadas?

—Ni un sol xiulet ha sonat en mas orelles, li juro.

—¿Ni li han vingut à cridar coses lletjas, verbi gracia: pastelero, llus, moral ó algún terme d' aquet gènero?

—No senyor: no hi escoltat sinó vivas carinyosos y aplausos per totas parts.

—Es raro; creguim rarissim. Després de... lo que ja sab, ¿cóm s'explica que 'ls que pagan, els obrers, els comerciants, els que cultivan la terra, els mísers industrials el rebin encare ab vivas?

—Ara si que m' ha agrat!... ¿Que 's pensa que baixo d' Horta?

De tots aquests ciutadans n' hi fugit com de la peste.
—Els que pagan? Està clar!
En el transcurs del meu viatje no n' hi volgut veure cap.
—Donchs qui 'ls hi ha fet els obsequis?
—Els que cobran, sant cristia!
jels que sucen ab nosaltres!
—Ah!.. Així tot està explicat.

L. WAT

LOS PROSTITUTOS DE LA POLÍTICA

Ab aquest títol ha publicat *El Motín* de Madrid un notable article que diu així traduït á la lletra:

«Un catedràtic de gran ilustració ha dit, referintse á l'assignatura de religió «que no l' ha restablerta cap conservador ni ministre moderat de la restauració borbonica, sino l' demòcrata Puigcerver», lo qual es ben cert, y també ben asquerós y miserable.

Veritat es que la planteja com voluntaria y sense concedir drets de cap gènero als capellans encarregats de aqueixa classe, contant sens dupte ab que darrera d' ell ne vindria un altre à donar l' últim cop de mà à la seva obra, com així fou, puig vingué en Bosch y Fustegueras (l'antich república federal) y la declarà obligatoria.

Y pujá després en Gamazo, persona piadosa y usurera, l' qual posà dos anys de religió en lloch de un concedint ja drets als professors.

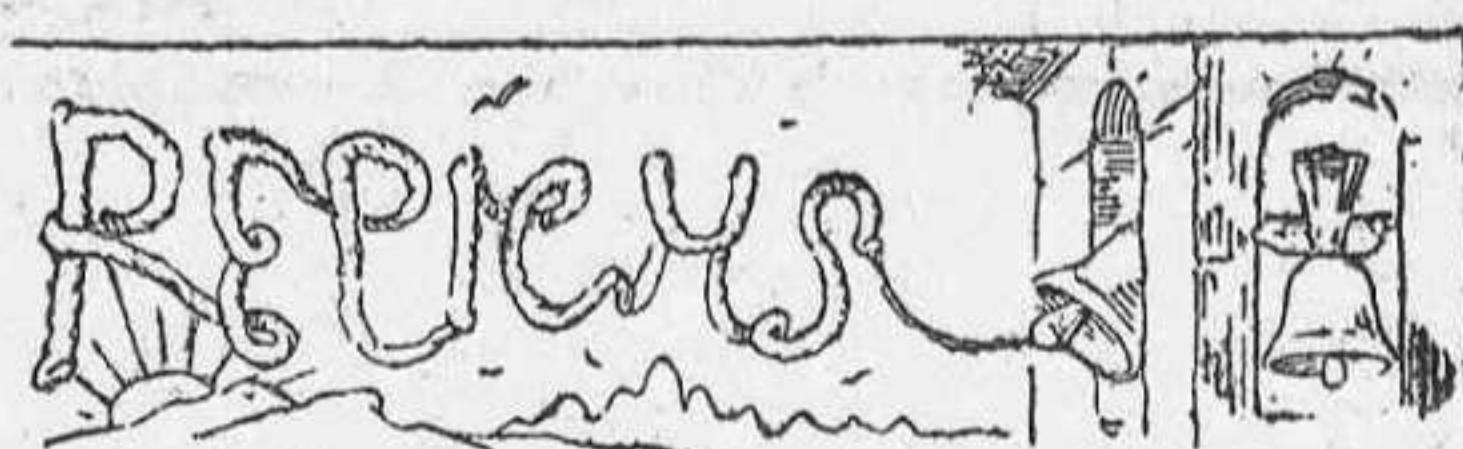
Y una vegada així la qüestió jcom s'ha d'extrañar que l' marqués de Pidal haja aumentat els cursos fins á sis?

El catedràtic deya per acabar:

«Fa ja molt temps l' autor d' aquestas ratllas reculli de labis de un ex-ministre liberal la següent veritat: —Els que procedim de partits monàrquics, dinàstics y catòlics som els més sincerament liberals, els menos palaciegos y 'ls menos beatos; en cambi 'ls que procedeixen de la democràcia y de la revolució... repàrils, no perden ocasió de doblar els jenolls davant de les gradas del trono ó del altar, com si s' sentissen obligats à exagerar la nota porque se 'ls cregui y no s' desconfihi d' ells.

Te rahó... rahó de sobra!... Als demòcrates els ha passat lo que á las prostitutes que s'fan devotas: volen borrasa vida libidinosa ab actes públichs de contrició sens perjudici de continuar sent en el fondo y en secret tan prostitutes com quan exercien descaradamente el seu ofici.

Soch dels que creuen que la restauració hauria sigut menos immoral, à no haver carregat ab el lastre podrít de la revolució.

ITUACIÓ del espanyol:

Un capellà li diu: - No 't distreguis, fill meu: no separis els ulls del Cel, y pensa que sols allá dalt existeix l' eterna felicitat.

Y mentres l' espanyol està embabecat mirant al Cel, quatre polítics tauls li escuren las butxacás, y del que 'n treuen, ne donan una part al capellà que 'ls ajuda á realizar la maniobra.

Inútil dir que 'l general de las ulleras fumadas va assistir á la professió de Semana Santa de Sevilla, vestit de congregant.

Y hasta he sentit assegurar que siga porque no està acostumat á la ropa, siga porque's trobés una mica massa conmogut, ab una mica mes s'entrebaça y 's clava d' oros.

¡Qué s' hi ha de fer si aquesta es la seva planeta! Tant si va á la professió religiosa, com si acut á la professió política, no pot donar un pas que no 's trepitji la qua.

Llegeixo:

«Ha sido agraciada con la banda de María Luisa la marquesa de Pozo Rubio, esposa del ministro de Hacienda.»

Si jo tingüés alguna franquesa ab ella li diria:

—Senyora: ja cal que al extrém de la banda s' hi penji unes estisoretas. ¿No sab per qué, senyora? Per tallar las ungletas del seu estimat marit.

Segons l' últim balans de la Tabacalera, durant l' any darrer ha venut veneno per valor de 173.739,028 pessetas, y com siga que 'ls gastos ascendeixen sols á 52.112,386, ha realisat un benefici líquit de pessetas 121.626,642, repartintse'l ab el govern en las porciones que tenen convingudas.

Y ara diguin si tractantse de un negoci quals ingressos triplican en excés l' import dels gastos, se necessita ó no 's necessita barra, per augmentar en-

ACONTEIXEMENTS SENSACIONALS

Tentativa contra la vida del príncep de Gales, realisada á Bruselas, pel jove anarquist Sípido.

ELS QUE SUAN (per MARIANO FOIX.)

—De dissaptes cada setmana n' hi hauria de haver set... Día de cobro... y día de *Campana*.

care 'ls preus dels productes, en busca de majors ganancies.

Se comprén que 'ls fumadors s' abstenen del seu vici al veure qu' en lloc de fumar ells, son la Tabacalera y 'l govern els que se 'ls fuman.

Hi ha molts plats que s'menjan amb patates: el biftech, el bacallà, el pernil, etc., etc.

Pero 'l dia del divendres sant s' hi va menjar una professió. La que sortint de la parroquia de Santa Madrona va anar a probar fortuna per aquells barris obrers.

Una cucurulla que ab un cop de patata varen ferli caure 'l cucurutxo, exclamava:

—¡Això es una falta de humanitat!... ¡A lo menos las tiressin cuytas!...

Se parla molt de constituir el *Tiro nacional*, á pesar de que cap falta fa, desde 'l moment que ja està format.

Un tiro de contribuents burros, enganxats per en Villaverde al carro del pressupost.

Aquí 'l tenen el *tiro nacional*.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Ramon Ganyota, C. Catalana, R. Pubol, Un Arenyenc, Anton Bonada, M. Miàrons, Pau Gibert, Germà del Xinxonet, Patatim-Patatum, Un Feligrés, y A. Pujol: —*Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa*.

Ciutadans Ll. Torné Ribó, Aprendent Llaudorini, Un Esparreguer, Josep Llonxa, Amando Meseguer, Joaquim Puigjol, R. H. P., J. Moix (a) Pallarsinga, E. Zola y B., Manel Trímakas, Un L. Cacauheras de Reus, Joan Torrent y M., Pau Palitrochs, y A. Moreno: —*Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian*.

Ciutadà E. Argil Ager: La composició es molt incorrecta y per aquest motiu no podrà insertarse. —*Pepet del Aibi*: No va

prou bé. —*J. F. (Tarrasa)*: Vosté no vol ser conegut y nosaltres no podem insertar res sense coneixre à la persona que ho escriu. —*Un tonto*: De totos (sab quins ne serian? Els que tractessin d' endavant lo que vosté vol dir). —*Ll. Vila*: Lo que 'ns envia no 'ns fa pessa. —*Félix (Cervera)*: La carta que 'ns remet es tan incongruent que no sabem per quin cantó posar-nos-hi. —*F. Colomer Marqués*: No 'ns va. —*A. Carrasco*: La xarada peca de llarga: hi ha en ella un gran número de versos inútils pera la combinació. —*M. F. S.*: La composició es sols regulara y no 'ns acaba de convencer. —*Lluís G. Salvador*: Va bé. —*Quimet*: No podem profitar-la. —*Francisco Llenas*: Mirarem de utilisarla. —*J. G. (Vendrell)*: Hem resolt no ocuparnos d' actes catalanistes sino en cassos molt especials. De totes maneres agrahim la informació que 'ns envia. —*Amadeo Doria*: ¡Quina poesia tan hermosa la que 'ns envia, si tingüés l' inconvenient de ser tan lubrica! Això fa que no 'ns atrevim à insertarla. —*P. Ll.*: Pero home de Déu, ¡vosté creu que lo que 'ns envia es un sonet? ¡Que n' està d' equivocat!

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.
A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.